

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

גיליון 40 - שנת תשפ"ה גיליון "דברים" - ח' אב תשפ"ה, 2 לאוגוסט, 2025

לע"נ אמו"ר ר' יוסף-חיים ב"ר יעקב רוט ז"ל

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "דברים" - שבת "חזון" – בין שיבת ציון לקוסם מארץ עוץ

בשנת 1900 כתב **פרנק באום** את סיפור הפנטזיה הידוע, "הקוסם מארץ עוץ". סיפור מסע על חבורת "דמויות" אבודות שיצאו לחפש פתרון - איש איש לבעיותיו.

כוחו של הסיפור הינו במסע, בדרך, באינטראקציה בין משתתפיו ובתהליך הצמיחה האישי שכל אחד עובר במהלכו. וכך, בעוד שכל המשתתפים מחפשים את הפתרון בחוץ אצל ה"קוסם", צומח לו הפתרון מבפנים - מכוחו של המאמץ המשותף.

מכאן נעבור להתבונן במסע של האומה - מסע שאת נקודות השבר הקשות שלו – חורבן בתי המקדש, אנו מציינים השבוע, ביום תשעה באב. מסע שבמהלכו - בשבת שמחת תורה 7/10 – נפלה האומה לתהום חדשה של הישרדות ומאבק קיומי. מאבק שעורר אצל רבים את הצורך לבחון מחדש את זהותם האישית, הלאומית, הפוליטית ואף הדתית.

כך, ד"ר מיה טבת דיין - משוררת, סופרת, ומרצה להינדואיזם, מספרת בראיון אישי (מקור ראשון, 25/7/2025) כי גלי העוינות והאנטישמיות שחשה בארה"ב לאחר 7 לאוקטובר – גרמו לה לגלות מחדש את זהותה היהודית, ובלשונה: **"איך נפלה עלי היהודיה"?...**

את ההינדואיזם הכרתי הרבה יותר טוב מאשר את היהדות, היא מספרת. והנה בימים הקשים לאחר 7/10 – ימים בהם העברית הפכה לנטל והשייכות היהודית נצבעה בפחד, הבנתי כי לא משנה מה אני עושה או במה אני מאמינה, בעיני העולם אני קודם כל יהודייה ורק אחר כך גם ישראלית וציונית. עד אז היהדות שלי נראתה לי עול, אבל אחרי 7 לאוקטובר כבר לא יכולתי לחיות לצד זה. דחפו אותי פנימה לתוך הקלחת... ואז החלטתי לצאת לדייט ראשון מתמשך עם היהדות.

ומן הפן האישי של המסע, נעבור אל ההיבט הציבורי והלאומי שלו ואל שיטת ה"התעוררות מלמטה" אותה למדנו מבית מדרשו של הגאון מוילנא (הגר"א).

בשנת 70 לספירה, חרב בית המקדש השני על ידי הרומאים. מאות אלפי יהודים נרצחו ורבים אחרים נלקחו לעבדות. עם ישראל יצא לגלות ונפוץ בכל קצוות תבל. וראה זה פלא, למרות הגלות הקשה - הצרות והפרעות, עם ישראל שרד במשך כאלפיים שנה, כנגד כל הסיכויים.

העם התאגד בקהילות, שמר על מאפייניו הלאומיים ועל תורתו, מסורתו ומנהגיו ויצר הגות ותרבות תורנית חדשנית וענפה, תוך קשר והפריה הדדית בין הקהילות השונות. אולם החזרה לארץ המובטחת נתפסה אז כחלום גאולי - משיחי עתידיני ורחוק.

והנה החל בעם ישראל הרצון לשיבת ציון. דיבורים ומעשים – כנסים וקונגרסים בצד גאולת אדמות והקמת מושבות. החל מעליית החסידים תלמידי הבעל שם טוב (1747), עליית תלמידי הגר"א (1808) ובהמשך גלי העליה, הקמת המושבות (1878) ההעפלה והקמת המדינה (1948). ייבוש הביצות וכיבוש החולות ועד ימי שיגורי הלווין לחלל. מסע של הישרדות, לחימה והמשך בניה הנמשך במלוא עוצמתו גם בימינו.

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

לימים פרסמו תלמידיו של הגאון מוילנא את תורתו בספר "קול התור". ספר ובו אמירה חדשנית ואקטיביסטית הקוראת לפעולה ולהתעוררות "מלמטה". הגאולה לא תבוא לפתע פתאום בדרך נס משמים, אלא בדרך הטבע. דרך העלייה לארץ-ישראל, יישובה ובניינה. אמירה שלאורה הגר"א אכן פעל ושלח את תלמידיו לעלות ארצה.

וכך, כל מי ששותף למסע ולתהליך הזה בעשייה, גם הוא בבחינת "משיח בן יוסף" - המשיח שתפקידו לבנות את הקומה הגשמית של האומה, כפי שיוסף הצדיק שהיה משנה למלך מצרים, הפך את מצרים לאימפריה כלכלית. דברים ברוח זו אמר הראי"ה – הרב אברהם יצחק הכהן קוק בהספדו על הרצל. הספד מהפכני בו הוא הציג את הרצל בבחינת 'משיח בן יוסף' בזכות חזונו ופעילותו הציונית.

ללמדך, שהפתרון לא נמצא "בחוץ", אלא בתוכנו ואסור לנו לחכות... וזהו חידוש העיקרי בדברינו.

האם אכן "משיח לא בא", כמילות שירו של שלום חנוך?!

בדורנו אנו - במציאות חיינו, כל אחד מוזמן וצריך להיות בבחינת "אקטיביסט משיחי" ולתרום בעצמו להישרדותה ולבניינה הרוחני והמעשי של האומה והמדינה. ולא לחכות לפתרונות קסם.

וכיום המסע עובר בשבילי הזהות היהודית של הפרט ושל הכלל (עין ערך דבריה של מיה טבת דיין) ו'בתפירה' של הקרעים הגדולים שנוצרו בין המגזרים השונים בחברה הישראלית.

וכך, בימים אלה של אבל על חורבן הבית, שרטטנו קווים לשיקומה החברה הישראלית וגם עסקנו בדרך - בשיטת ההתנערות, ההתעוררות והעשייה – מבית מדרשו של הגאון מוילנא.

נחתום במילות הפיוט "לכה דודי" של רבי שלמה אלקבץ, שהוא מעין קול קורא לאומה הישראלית: **התנערי מעפר קומי, התעוררי התעוררי...** תחזרי לזהותך ותחזרי להיות עם כלביא...

ולאור דברינו, זו לא רק תפילה ותקווה, אלא גם קריאת השכמה וגם קריאת כיוון מעשית.

מסכת שבת פ"א ובתפילה לישועה ולאלוה אשה ר"ט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**